

MHCB

Institut de cultura: **MUSEU D'HISTÒRIA DE LA CIUTAT**

MUSEU D'HISTÒRIA DE LA CIUTAT
Plaça del Rei, s/n.
08002 Barcelona
Tel.: 93 315 11 11
Fax: 93 315 09 57
museuhistoria@mail.bcn.es
www.museuhistoria.bcn.es/quarhis

quarhis 3

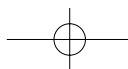
QUADERNS D'ARQUEOLOGIA I HISTÒRIA DE LA CIUTAT DE BARCELONA

| BARKENO | BARCINO | BARCINONA |
| MADÍNA BAR' GILÚNA | BARCELONA |

quarhis ÈPOCA II ANY 2005 N.01

Ajuntament de Barcelona

Editor:

Museu d'Història
de la Ciutat
Institut de Cultura
Ajuntament de Barcelona

Director:

Antoni Nicolau i Martí

Cap de redacció:

Julia Beltrán de Heredia

Secretària de redacció:

Isabel Fernández
del Moral

Consell de redacció:

Xavier Aquilué (MAC)
Julia Beltrán (MHCB)
Toni Caballé (GC)
Josep Guitart (ICAC)
Josep M. Gurt (UB)
Albert López (DiBa)
Carme Miró (MHCB)
Miquel Molist (UAB)
Ferran Puig (MHCB)
Isabel Rodà (UAB)

Disseny gràfic:

PFP
(Quim Pintó,
Montse Fabregat)

Producció:

L'Avenç SL

Impressió:

Torres i Associats SL

Imatges de la coberta:

Excavacions
Plaça del Rei
(Fons d'Excavacions
Antigues-MHCB)

ISSN

en tràmit

Dipòsit legal

B-9715-2005

© dels textos els autors

© de l'edició

**Museu d'Història
de la Ciutat**

Institut de Cultura,
Ajuntament de Barcelona
Plaça del Rei, s/n
08002 Barcelona
Tel.: 93 315 11 11
Fax: 93 315 09 57

www.museuhistoria.bcn.es/quarhis

QUADERNS D'ARQUEOLOGIA I HISTÒRIA DE LA CIUTAT DE BARCELONA

| BARKENO | BARCINO | BARCINONA |
| MADÏNA BAR^GILÛNA | BARCELONA |

quarhis ÈPOCA II ANY 2005 N.01

8	EDITORIAL ANTONI NICOLAU I MARTÍ
----------	--

11	SANTA CATERINA DE BARCELONA: ASSAIG D'OCUPACIÓ I EVOLUCIÓ J. AGUELO I MAS J. HUERTAS ARROYO F. PUIG I VERDAGUER
-----------	---

45	NOTES I ESTUDIS
46	PERSONATGES DE <i>BARCINO</i> I EL VI LAIETÀ. LOCALITZACIÓ D'UN <i>FUNDUS</i> DELS <i>PEDANI</i> <i>CLEMENTES</i> A TEIÀ (EL MARESME) A PARTIR DE LA TROBALLA D'UN <i>SIGNACULUM</i> DE PLOM AMB INSCRIPCIÓ (S. II DC) ISABEL RODÀ DE LLANZA ANTONI MARTÍN I OLIVERAS CARLES VELASCO I FELIPE I ROSER ARCOS I LÓPEZ
58	NOVES DADES SOBRE LA MURALLA ROMANA DE <i>BARCINO</i> : EL PAS DE RONDA CONSERVAT AL CARRER DE L'ARC DE SANT RAMON DEL CALL NÚRIA MIRÓ I ALAIX
68	LAS PRODUCCIONES LOCALES E IMPORTACIONES DE CERÁMICA COMÚN DEL YACIMIENTO DE LA PLAZA DEL REY DE BARCELONA, ENTRE LA ÉPOCA VISIGODA Y EL PERÍODO ISLÁMICO. SIGLOS VI-VIII JULIA BELTRÁN DE HEREDIA BERCERO
90	CARACTERITZACIÓ ARQUEOMÈTRICA DE LES CERÀMIQUES TARDANES DE LA PLAÇA DEL REI DE BARCELONA JAUME BUXEDA I GARRIGÓS MIGUEL ÀNGEL CAU ONTIVEROS
100	LA CATEDRAL ROMÀNICA DE BARCELONA: REVISIÓ DE LES DADES ARQUEOLÒGIQUES I L'ESCULTURA JULIA BELTRÁN DE HEREDIA BERCERO IMMACULADA LORÉS OTZET
118	APORTACIÓ A L'ESTUDI DE LA TRAMA URBANA BAIXMEDIEVAL DE L'ACTUAL PLAÇA VILA DE MADRID (SEGLES XIII-XV). RESULTATS DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA I DOCUMENTAL CESC BUSQUETS I COSTA ISIDRE PASTOR I BATALLA
126	UNA ADOBERIA DEL SEGLE XIX AL CARRER TIRADORS SARA SIMON VILARDAGA

133	BALANÇ ANUAL DE L'ACTIVITAT ARQUEOLÒGICA A LA CIUTAT (SETEMBRE 2003 - DESEMBRE 2004) CARME MIRÓ I ALAIX
------------	---

151	MEMÒRIA DE L'ACTIVITAT CIENTÍFICA DE L'MHCB
152	EL MUSEU D'HISTÒRIA DE LA CIUTAT DE BARCELONA I LA RECERCA CIENTÍFICA ANTONI NICOLAU I MARTÍ
153	ARQUEOLOGIA DELS JARDINS A LA HISPÀNIA ROMANA JULIA BELTRÁN DE HEREDIA BERCERO JORDI JUAN TRESSERRAS
155	LA TOPOGRAFIA CRISTIANA DEL QUADRANT NORD-EST DE <i>BARCINO</i> : EL CONJUNT EPISCOPAL DE BARCELONA JULIA BELTRÁN DE HEREDIA BERCERO
159	TESI DOCTORAL UB CARACTERITZACIÓ ARQUEOLÒGICA I ARQUEOMÈTRICA DE LA PRODUCCIÓ AMFÒRICA VINÀRIA EN LA COSTA SUD CATALANA I LA SEVA DIFUSIÓ EN EL MEDITERRANI OCCIDENTAL DURANT ELS SEGLES I AC I I DC VERÓNICA MARTÍNEZ FERRERAS

161	NOTICIARI
162	MUSEÏTZACIÓ DE JACIMENTS ARQUEOLÒGICS
163	APPEAR
164	DIVO AUGUSTO. LA DESCOBERTA D'UN TEMPLE ROMÀ A CROÀCIA

166	NORMES DE PRESENTACIÓ D'ARTICLES
------------	---

169	TEXTOS EN CASTELLANO. SÍNTESIS
------------	---------------------------------------

177	ENGLISH TEXT. SUMMARY
------------	------------------------------

Avui tenim entre les mans el primer número d'una nova etapa de la revista del Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona, els *Quaderns d'Arqueologia i Història de la Ciutat*. Es tracta d'una bona notícia, una notícia esperada des de feia temps que ha estat possible gràcies a l'esforç de moltes persones.

Els *Quaderns d'Arqueologia i Història de la Ciutat*, *Quarhis*, són hereus dels *Cuadernos de Arqueología e Historia de la Ciudad* que, sota la direcció de Frederic Udina Martorell, es van publicar entre el 1960 i el 1980 i van ser l'òrgan regular d'expressió del museu. Tot i que el gros de la publicació el constituïen els articles científics i de divulgació, els 18 volums publicats dels *Cuadernos* van mantenir amb força regularitat seccions especials gairebé fixes, com ara la crítica bibliogràfica, la medallística barcelonina, la crònica del museu o la formació d'un catàleg de monuments urbans. La temàtica desenvolupada se centrava, bàsicament, en les especialitats de les èpoques antiga i medieval, força lligades al contingut del Museu i a les excavacions arqueològiques que s'hi associaven. En aquest sentit, la revista intentà sistematitzar les primeres etapes de la història barcelonina, i la seva tasca fou fonamental, ja que va recollir les descobertes arqueològiques d'aquestes dècades. Alhora es va donar veu als experts forans, que sovint aportaven una visió discrepant.

També cal destacar diversos volums monogràfics que s'obrien a d'altres etapes i facetes de la història de la ciutat: les conferències del cicle sobre la història de Barcelona que tingueren lloc els anys 1960 i 1961 a la Capella de Santa Àgata; els estudis oferts a Agustí Duran i Sanpere en el seu vuitantè aniversari; les institucions municipals barcelonines o la fisiografia del pla de Barcelona i el poblament antic.

Aquesta nova etapa de la revista apareix 25 anys després de la publicació del darrer número de la seva predecessora i, com no podia ser d'una altra manera, amb aires renovats. Han canviat els temps, ha canviat el Museu i, per tant, és lògic que canviï la revista científica de la institució. Avui l'MHCB és una institució força més complexa, un museu de museus, un museu en el territori que té diverses seus (Conjunt Monumental de la Plaça del Rei, Museu-Monestir de Pedralbes, Museu-Casa Verdaguer i Centre d'Interpretació del Park Güell), i que gestiona un Centre de Conservació de Béns Mobles a la Zona Franca i, a més a més, totes les excavacions arqueològiques que es realitzen al terme municipal de Barcelona.

La renovació de l'MHCB s'ha dut a terme atenent la necessitat de reforçar les tres branques bàsiques de tot museu: la recerca, la conservació i la difusió. El Museu té un important nombre de visitants en augment, una creixent associació d'amics, ofereix entre dues i tres exposicions anuals i un gran nombre d'activitats didàctiques i de divulgació sobre la història de la ciutat. A més, des del Centre de Conservació de Béns Mobles s'actualitzen els inventaris del patrimoni custodiat, es restauren aquells objectes que ho requereixen i s'articulen polítiques de conservació preventiva.

Però el Museu dedica també un gran esforç a la recerca científica amb els seus programes estables. Les exposicions organitzades responen a projectes de recerca impulsats pels mateixos comissaris, en col·laboració amb tècnics del

---

Museu; la mateixa museïtzació dels conjunts monumentals i de les restes arqueològiques que gestiona el Museu són conseqüència de projectes de recerca, els fruits dels quals constitueixen la base de les accions de difusió del Museu; i, a més, des del Museu es projecten i es fa un seguiment de totes les excavacions arqueològiques.

Aquesta intensa activitat de recerca científica no sempre s'ha vist recompensada per una bona divulgació dels seus resultats entre la comunitat científica. Malauradament, en aquestes darreres dècades, el Museu no ha prestat prou atenció a divulgar el coneixement científic sorgit dels projectes realitzats o impulsats per la nostra institució. Aquest buit és el que en bona part vol omplir la revista que tenim entre les mans.

La publicació se centrarà en l'arqueologia de Barcelona. Ens ha semblat oportú fer una revista monogràfica sobre la temàtica. Els *Quaderns d'Arqueologia i Història de la Ciutat* publicaran articles d'arqueologia i de les disciplines afins amb les conclusions fetes a partir de recerques arqueològiques. Dit d'una altra manera, estudis de qualsevol època, realitzats amb una metodologia arqueològica i que aportin noves dades i respostes a problemes interpretatius. Tanmateix, la revista servirà per a mostrar les novetats científiques en matèria d'arqueologia a Barcelona.

Potser cal fer alguna matisació sobre l'àmbit geogràfic de la revista. Entenem el territori de Barcelona des d'un punt de vista dinàmic i històric, és a dir, es publicaran articles sobre estudis que potser no es referiran a l'actual marc polític del Municipi de Barcelona, però que històricament n'han conformat el territori d'influència.

Per últim, val la pena insistir que iniciem aquesta nova època amb molta il·lusió i tenacitat, amb la implicació activa d'un bon nombre d'investigadors, tant del Museu, com d'altres institucions científiques. Des del Consell de Redacció, la secretaria i la mateixa direcció de la revista volem convidar totes les institucions i persones que treballen en la recerca arqueològica a Barcelona a llegir la revista, a criticar-la, a proposar-nos articles i a difondre-la. Estem convençuts que el debat i la crítica són dos aliats de la investigació, sense els quals es fa veritablement difícil avançar.